

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 17 серпня 2023 р.

м. Львів

№ 63/14-рк/к

Свалявська міська рада в
особі Виконавчого комітету

«Інформація, доступ до якої обмежено»

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 63/6-02-47-2022 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Комунальним підприємством «Водопостачання та водовідведення» Свалявської міської ради Закарпатської області,

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 02.11.2021 №13-01/1044 провело дослідження щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на регіональних ринках у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у Закарпатській області.
- (3) У Відділенні за результатами проведеного дослідження розглянуто справу № 63/6-02-47-2022, у зв'язку з наявністю в діях Комунального підприємства «Водопостачання та водовідведення» Свалявської міської ради Закарпатської області порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання об'єкта споживача (замовника) до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, шляхом

вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (4) Свалявська міська рада (далі - Міська рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою - орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*. Вид діяльності *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (5) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 712-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Закарпатської області», місто Свалява є адміністративним центром Свалявської міської територіальної громади, до складу якої також входить ще три територіальні громади, а саме: Дусинська, Стройненська, Тибавська.
- (6) Свалявська міська територіальна громада створена першою сесією Свалявської міської ради восьмого скликання 17 листопада 2020 року. До складу громади входять місто Свалява (адміністративний центр Свалявської ТГ), села Драчино, Дусино, Лопушанка, Мала Мартинка, Плав'я, Росош, Стройно, Тибава, Черник. Територія громади входить до складу Мукачівського району Закарпатської області.
- (7) Відповідно до пункту 4 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» юридична особа - сільська, селищна, міська рада, розміщена в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.
- (8) Згідно із статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (9) У розумінні статті 5 Закону міська рада і виконавчий орган міської ради входить до системи місцевого самоврядування.
- (10) Статтею 10 Закону встановлено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.
- (11) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (12) В територіальних межах Свалявської міської територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Свалявською міською радою та виконавчим комітетом Свалявської міської ради (далі - Виконавчий комітет).
- (13) Відповідно до статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

- (14) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (15) Статтею 30 Закону визначено повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.
- (16) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону, утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (17) Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (18) Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Свалявська міська рада та Виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території Свалявської територіальної громади та державних інтересів, забезпечує дотримання законності та правопорядку.
- (19) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктив господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (20) Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Свалявською міською радою та Виконавчим комітетом покладених повноважень, має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (21) За результатами розгляду справи № 63/6-02-47-2022 стосовно Комунального підприємства «Водопостачання та водовідведення» Свалявської міської ради Закарпатської області (далі - КП «Водопостачання та водовідведення», Підприємство), встановлено наступне.
- (22) Комунальне підприємство «Водопостачання та водовідведення» Свалявської міської ради Закарпатської області (ідентифікаційний код *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (23) КП «Водопостачання та водовідведення» включене до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дата державної реєстрації - 26.06.1997 року.
- (24) КП «Водопостачання та водовідведення» є юридичною особою з організаційно - правовою формою – комунальне підприємство, основним видом діяльності є:

«Інформація, доступ до якої обмежено»; інші види діяльності: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.

- (25) Відповідно до Статуту Свалявського комунального підприємства водопостачання та водовідведення, затвердженого рішенням Свалявської міської ради від 20.10.2020 року № 625 (зі змінами), КП «Водопостачання та водовідведення» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають та закріплені за Підприємством на праві господарського відання.
- (26) *«Інформація, доступ до якої обмежено»* Управлінням житлово-комунального господарства Закарпатської обласної державної адміністрації КП «Водопостачання та водовідведення» було видано ліцензію на централізоване водопостачання та водовідведення серії *«Інформація, доступ до якої обмежено»* (відповідно Реєстру ліцензіатів Закарпатської обласної військової адміністрації у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення строк дії ліцензії - безстрокова).
- (27) КП «Водопостачання та водовідведення» в частині здійснення господарської діяльності є суб'єктом господарювання у розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (28) Отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території.
- (29) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належить, зокрема, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення;
- послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими властивостями не мають товарів-замінників;
- видача технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення є невід'ємною складовою послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;
- отримання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який на підставі отриманих ліцензій провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території.
- (30) На території м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області відсутні конкуренти, що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Централізоване водопостачання та централізоване водовідведення проводиться виключно мережею трубопроводів КП «Водопостачання та водовідведення». Про відсутність конкурентів, що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зазначено в листі КП «Водопостачання та водовідведення» від 14.01.2022 № 7 (вх. № 63-01/100 від 26.01.2022).

- (31) Споживачі м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області не мають можливості вибору підприємства, яке б надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області. Тобто, споживачі можуть скористатися лише послугами КП «Водопостачання та водовідведення».
- (32) Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг, конкуренція на ринку відсутня; КП «Водопостачання та водовідведення» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають та закріплені за КП «Водопостачання та водовідведення» на праві господарського відання в м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області. Відтак, у споживачів (фізичних осіб, власників індивідуальних приватних будинків, юридичних осіб) зазначених послуг в населеному пункті альтернатива в отриманні послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення від іншого суб'єкта господарювання відсутня.
- (33) Враховуючи вищевикладене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Водопостачання та водовідведення» за результатами діяльності у часовий період січень 2019 - травень 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають та закріплені за Підприємством на праві господарського відання, як таке, що не мало жодного конкурента, тобто з часткою 100 відсотків.
- (34) У зв'язку з проведенням дослідження щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на регіональних ринках у сфері водопостачання та водовідведення у Закарпатській області, Відділення надіслало КП «Водопостачання та водовідведення» вимогу від 20.12.2021 № 63-02/6681в про надання інформації.
- (35) На вимогу Відділення, КП «Водопостачання та водовідведення» листом від 14.01.2022 №7 (вх. № 63-01/100 від 26.01.2022) повідомило, що за досліджуваний період загальна кількість виданих технічних умов на приєднання до мереж водопостачання та водовідведення становила: у 2019 році – 26 шт.; у 2020 році – 59 шт.; у 2021 році – 22 шт.
- (36) Вартість виготовлення технічних умов на приєднання до мереж водопостачання та водовідведення (далі - Технічні умови) встановлено КП «Водопостачання та водовідведення» згідно затверджених 01.04.2017 року калькуляцій витрат на виготовлення технічних умов на підключення до мереж водопостачання та водовідведення/ для населення - 843,60 грн. з ПДВ; для бюджетних установ - 861,95 грн. з ПДВ; для інших підприємств - 1001,24 грн. з ПДВ.

- (37) КП «Водопостачання та водовідведення» листами від 14.01.2022 № 7 (вх. № 63-01/100 від 26.01.2022) та від 10.10.2022 № 160 (вх. №63-01/1222 від 18.10.2022) надало копії технічних умов.
- (38) Аналіз технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення свідчить, що використовуючи свою монопольну владу на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП «Водопостачання та водовідведення» висуває споживачам (замовникам технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення) вимогу щодо обладнання водомірного вузла лічильником води класу точності «С», класу точності «С» мокрохідний, що не передбачено чинним законодавством у сфері водопостачання та водовідведення України.
- (39) В ході розгляду справи № 63/6-02-47-2022 Відділенням листом від 28.09.2022 № 63-02/1962 КП «Водопостачання та водовідведення» було направлено вимогу про надання інформації, зокрема, щодо процедури та порядку приєднання/підключення об'єктів до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, порядку заміни водопровідного вводу, порядку влаштування, заміни приладу обліку холодної води (вузла обліку) на об'єктах, які приєднані/підключені до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, кількості виданих технічних умов.
- (40) КП «Водопостачання та водовідведення» листом від 10.10.2022 № 160 (вх. № 63-01/1222 від 18.10.2022) надало інформацію щодо приладів обліку холодної води метрологічного класу «С», встановлених за період 2019-2021 років та 8 місяців 2022 року, наведену в Таблиці 1.

Таблиця 1

Категорія споживачів	2019 (шт.)	2020 (шт.)	2021(шт.)	8 місяців 2022 (шт.)
Населення	110	195	212	210
Бюджетні установи	1	8	8	4
Інші споживачі	14	18	50	22
Разом	125	221	270	236

Аналізом даних Таблиці 1 спостерігається тенденція, що з кожним наступним роком кількість встановлених приладів обліку холодної води метрологічного класу «С» збільшується.

- (41) КП «Водопостачання та водовідведення» листом від 17.04.2023 року № 45 (вх. від 17.04.2023 № 63-01/729) надало інформацію щодо приладів обліку холодної води метрологічного класу «В», встановлених за період 2019-2021 років та 8 місяців 2022 року, наведену в Таблиці 2.

Таблиця 2

Категорія споживачів	2019 (шт.)	2020 (шт.)	2021(шт.)	8 місяців 2022 (шт.)
Населення	74	10	27	17
Бюджетні установи	1	8	3	-
Інші споживачі	13	8	6	6
Разом	88	26	36	23

Аналізом даних Таблиці 1 і Таблиці 2 слід зазначити, що загальна кількість встановлених у 2019 році лічильників води метрологічного класу «С» перевищує

загальну кількість встановлених лічильників води метрологічного класу «В» на 42,0 відс, у 2020 році - 85,0 відс., у 2021 році - 75,0 відс. відповідно, а за 8 місяців 2022 року - перевищує у 10 разів.

- (42) Протягом 2019 року - січня 2022 року КП «Водопостачання та водовідведення» самостійно висувало споживачам (замовникам технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення) вимогу щодо обладнання водомірного вузла лічильником води класу точності «С», класу точності «С» мокрохідний за власним рішенням, а починаючи з лютого 2022 року керувалося «Порядком встановлення та використання вузлів обліку споживання води з засобами дистанційної передачі результатів вимірювання» (далі - Порядок), затвердженим рішенням виконавчого комітету Свалявської міської ради від 18.02.2022 року № 46.
- (43) Відділенням проаналізовано цей регуляторний акт і встановлено, що розробником регуляторного акту і Порядку є КП «Водопостачання та водовідведення».
- (44) За результатами аналізу вищезазначеного Порядку з'ясовано наступне.
- (45) Порядок розроблено відповідно до Законів України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про житлово-комунальні послуги», «Про метрологію та метрологічну діяльність», «Про регулювання містобудівної діяльності» з метою ефективної та безперебійної роботи системи водопостачання, запобігання безконтрольному використанню води, гарантування підвищення рівня достовірності вимірювання об'єму спожитої води, гарантування, удосконалення системи комерційного, у тому числі розподільного обліку послуг з централізованого водопостачання.
- (46) Цей Порядок поширюються на суб'єктів господарювання, які надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод) (далі-виробник), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України.
- (47) Розділами III-VI Порядку наведено вимоги до улаштування приладу обліку води (комерційні, розподільні вузли обліку води) в багатоквартирних житлових будинках, в квартирах житлових будинків, нежитлових приміщеннях, вбудованих або прибудованих до житлових будівель, приватних забудовах.
- (48) Зокрема, пунктами 3.2, 4.2, 5.1, 6.1 Порядку встановлено, що прилад обліку води (комерційний, будинковий, розподільний) повинен бути не нижче MID R \geq 160, класу «С» та бути обладнаним аналоговим чи цифровим інтерфейсом або ж конструктивне виконання цього приладу обліку води має забезпечувати безперешкодне розташування накладних пристроїв для зчитування даних системою (пунктом) дистанційного зняття показів, не нижче класу «С» та мати гарантований антимагнітний захист.
- (49) У статті 41 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» зазначається, що облік у сфері питного водопостачання здійснюється підприємствами питного водопостачання і споживачами за допомогою технічних засобів, що відповідають вимогам технічних регламентів.
- (50) Статтею 8 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначено, що у сфері законодавчо регульованої метрології застосовуються засоби вимірювальної техніки, які відповідають вимогам щодо точності, регламентованим для таких засобів, у встановлених умовах їх експлуатації.

- (51) Законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки дозволяється застосовувати, випускати з виробництва, ремонту та в продаж і видавати напрокат лише за умови їх відповідності цьому Закону та іншим нормативно - правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки.
- (52) Для обліку обсягу споживання послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачами можуть встановлюватися будь-які засоби обліку води, які занесені до Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки. Відповідно до пункту 3 Порядку ведення Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.07.2016 р. №1161, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.08.2016 р. за №1081/29211 (далі - Реєстр), формування та ведення Реєстру забезпечується ДП «Укрметртестстандарт» шляхом унесення відомостей про затверджені типи засобів вимірювальної техніки.
- (53) Визначення класу точності - це узагальнена характеристика засобу вимірювальної техніки, що визначається межами його допустимих основних і додаткових похибок, а також іншими характеристиками, що впливають на його точність, значення яких регламентуються стандартами на окремі види засобів вимірювань. Цей параметр присутній в технічних характеристиках багатьох приладів, які мають еталонні вихідні параметри, будь то електронні або механічні вимірювальні пристрої. Чим вище це значення у приладу, тим більше коштує такий пристрій, це пов'язано зі складністю виробництва таких виробів.
- (54) Тобто, споживач має право самостійно робити вибір засобу обліку із врахуванням: вихідних даних, отриманих від виробника, рекомендацій щодо типу засобу обліку, переліку засобу обліку, які занесені до Державного реєстру України засобів вимірювальної техніки або пройшли державну метрологічну атестацію. При цьому, законодавством жодних рекомендацій не передбачено.
- (55) Отже, враховуючи наведене, чинними законодавчими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення жодних обов'язкових вимог щодо встановлення лічильника води певного метрологічного класу (зокрема, класу точності «С», класу точності «С» мокрохідний) не передбачено.
- (56) Щодо вимог КП «Водопостачання та водовідведення» по встановленню вузлів обліку споживання води метрологічного класу «С», класу точності «С» мокрохідний, слід зазначити, що їх вартість значно перевищує вартість водомірів інших метрологічних класів, зокрема «А» чи «В».
- (57) Крім того, вимоги КП «Водопостачання та водовідведення» щодо встановлення лічильника води метрологічного класу точності «С», класу точності «С» мокрохідний, можуть ущемлювати інтереси суб'єктів господарювання - виробників та/або продавців лічильників води інших метрологічних класів, зокрема, «А» чи «В», які занесені до Державного реєстру України засобів вимірювальної техніки та використовуються в Україні, оскільки останні можуть втратити потенційних покупців своєї продукції.
- (58) Завдяки ринковій владі КП «Водопостачання та водовідведення» має можливість нав'язувати споживачам не вигідні умови реалізації товару, обмежувати права та комерційні інтереси споживачів, зокрема, суб'єктів господарювання, що в подальшому може впливати на формування цін на інші товари.
- (59) Враховуючи наведене, чинними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не передбачено обмежень класу точності для засобів вимірювальної техніки, що встановлюються споживачами. Тобто, для обліку обсягу споживання послуг з централізованого

водопостачання та водовідведення споживачами можуть встановлюватися будь-які засоби обліку води, що занесені до Реєстру затверджених типів засобів вимірювальної техніки.

- (60) Слід зазначити, що без виконання споживачем (замовником) встановленої КП «Водопостачання та водовідведення» в технічних умовах вимоги щодо обладнання водомірного вузла лічильником води класу «С», класу точності «С» мокрохідний, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, споживач (замовник технічних умов) не зможе здійснити приєднання об'єкта до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП «Водопостачання та водовідведення», що в подальшому може призвести до неможливості отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (61) КП «Водопостачання та водовідведення» є єдиним підприємством, яке надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області в межах водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають та закріплені за Підприємством на праві господарського відання, оскільки на цьому ринку немає жодного конкурента.
- (62) За умов існування конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення умови надання послуг КП «Водопостачання та водовідведення» були б іншими, що зумовлювалось би конкурентними змаганнями та необхідністю надання послуг з метою досягнення переваг у конкуренції.
- (63) Вищенаведене свідчить, що КП «Водопостачання та водовідведення», використовуючи свою монопольну владу на ринку, висуває споживачам послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення вимоги щодо обладнання водомірного вузла лічильником води метрологічного класу «С», класу точності «С» мокрохідний, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (64) Таким чином, дії Комунального підприємства «Водопостачання та водовідведення» Свалявської міської ради Закарпатської області, які полягають у встановленні в технічних умовах на приєднання об'єкта споживача (замовника) до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо обладнання водомірного вузла лічильником води класу точності «С», класу точності «С» мокрохідний, що не передбачено чинними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних межах м. Свалява, с. Керецьки, с. Березники, с. Росош, с. Неліпино Мукачівського району Закарпатської області, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають та закріплені за Підприємством на праві господарського відання, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (65) Однією з підстав для вчинення Комунальним підприємством «Водопостачання та водовідведення» Свалявської міської ради Закарпатської області (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено» вищезазначених дій, які

визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, є керівництво в роботі рішенням виконавчого комітету Свалявської міської ради від 18.02.2022 року № 46, яким затверджено «Порядок встановлення та використання вузлів обліку споживання води з засобами дистанційної передачі результатів вимірювання», пунктами 3.2, 4.2, 5.1, 6.1 якого встановлено, що прилад обліку води (комерційний, будинковий, розподільний) повинен бути не нижче MID R \geq 160, класу «С» та бути обладнаним аналоговим чи цифровим інтерфейсом або ж конструктивне виконання цього приладу обліку води має забезпечувати безперешкодне розташування накладних пристроїв для зчитування даних системою (пунктом) дистанційного зняття показів, не нижче класу «С» та мати гарантований антимагнітний захист.

- (66) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (67) Виконавчий комітет Свалявської міської ради, приймаючи рішення від 18.02.2022 року № 46, яким затверджено «Порядок встановлення та використання вузлів обліку споживання води з засобами дистанційної передачі результатів вимірювання», створив умови КП «Водопостачання та водовідведення» для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції та їх легітимації.
- (68) Статтею 17 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, які перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.
- (69) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (70) Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції забороняються.
- (71) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних діянь суб'єкта господарювання актом органу місцевого самоврядування. У разі легітимації ініціатором протиправних дій є та сама особа, яка їх вчиняє або має намір вчинити.
- (72) Застосування на території Свалявської територіальної громади рішення від 18.02.2022 року № 46, яким затверджено «Порядок встановлення та використання вузлів обліку споживання води з засобами дистанційної передачі результатів вимірювання», яке не відповідає чинними нормативно-правовими актами у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, оскільки споживачі для отримання таких послуг будуть зобов'язані виконувати вимоги щодо обладнання водомірного вузла лічильником води класу точності «С».

- (73) Таким чином, дії виконавчого комітету Свалівської міської ради, щодо прийняття рішення від 18.02.2022 року № 46, яким затверджено «Порядок встановлення та використання вузлів обліку споживання води з засобами дистанційної передачі результатів вимірювання», що не відповідає чинним нормативно-правовими актам у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (74) Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам місцевого самоврядування стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Свалівській міській раді в особі Виконавчого комітету (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом приведення рішення виконавчого комітету Свалівської міської ради від 18.02.2022 року № 46 «Про затвердження порядку встановлення та використання вузлів обліку споживання води з засобами дистанційної передачі результатів вимірювання» у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити Відділення у місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ